

מי גמרינן מינה - דטומאת שאר משקין לאו דאורייתא, הא אמרת אפילו היא דאורייתא - גמירי בהני דטהורין, והיכי מייתי ר' אליעזר טעם למילתיה מהבא?
והא ר' שמעון - דמשום דסבירא ליה טומאת משקין דאורייתא קאמר הכא בכלים טמאין - משום דבשאר משקין דאורייתא - ובקרקע הוא דטהורין - משום דגבי שאר משקין דרבנן, אלמא: לאו הלכה למשה מסיני הוא, וקשיא לרב פפא, דאי הלכתא היא - מה לי בכלים, דגבי שאר משקין דאורייתא, מה לי בקרקע?
קשיא - גרסינן, הא דרב פפא לאו מילתא היא, וכי אמרה - לאו אדעתיה, ולא היה זכור למשניות הללו.
אמר ר' פפא הא דאמרת - לר' שמעון בקרקע טהורין - לא שנו אלא מים, דאיכא שם מקוה עליהן במחובר.
אבל דם - אין בו חילוק בין קרקע לכלים, דטומאה דידיה דאורייתא אף בקרקע, ולר' שמעון כי איתמר דבן דיוסף בן יועזר - אמרים לחודיהו איתמר, דהוי רביעית, כדפרשין.
צינורות - שטווין בהם זהב.
אבל לית בהו רביעית - דמדאורייתא לא חזו למקוה, ומדאורייתא טמאין אף במחובר - הכי נמי טמאין ודקיימא לן שיעור טומאת משקין ברביעית - הני מילי לטמא אחרים, אבל לעצמן - טמאין בכל שהן, כדתנן בטהרות (פרק שלישי משנה ג) ומייתנין לה בגמרא דכל שעה (לג, ב): טמא מת שסחט כו', כיון שיצתה טפה ראשונה נטמאת בכביצה.
אמר מר ר' יהודה אומר - גבי ספק משקה לטמא אחרים - לכל טמא, ואפילו לכלים, אלמא: ודאי נגיעתן מטמא כלים מדאורייתא, מדמטמינן ספק דידיהו.
שיש להם אחרים ותוך - שראויין להשתמש בהן בתוכן ובאחוריהן.
מרצופין - של עור.
שנטמאו במשקין - דטומאתן לאו דאורייתא לכלים, ורבנן הוא דגזרו בהו משום משקה זב וזבה שהן אב הטומאה ועבדי בהו רבנן היכירא, שאם נטמא גבו - לא נטמא תוכו, כי היכי דלידעי דהך טומאה לאו דאורייתא, דלא לשרפו עליה תרומה וקדשים, כדאמרינן בבכורות (לח, א) בעדותו של חזקיה אבי עקש.
אבל מחמת שרץ - דטומאתן דאורייתא.
חזר בו ר' יהודה - מההיא דלעיל.
הא במשקין הבאין מחמת ידים - שגזרו חכמים טומאות שניות על ידים סתם, וגזרו עליהן שיטמאו משקין להיות תחלה - וההיא דרבנן הוא.
אי הכי - הא דתני אבל נטמאו מחמת שרץ וכו' דלא אשכח נטמא גבו נטמא תוכו אלא בנגעו בשרץ עצמו - לישמעלין אפילו משקין.
אבל באוכלין - כר' יוסי ור' שמעון סבירא ליה, דמשקין מטמאין אוכלין מדאורייתא.
כר' מאיר - דאמר לא מיטמא אפילו אוכלין, אלא מדרבנן.
פרה - של זבח או של חולין.
ששתתה מי חטאת - ושחטוה בעודן במעיה.
בשרה טמא - שמקבלת טומאה מהן, דמי חטאת מטמאין אפילו אדם וכלים, כדכתיב (במדבר יט) והנוגע במי הנדה וגו'.

כב.) גבי מקוה שחלקו בסל תדע דבעי' כשפופרת הנוד דהא ארעא חלחולי מחלחלא ובעינן ארבעים סאה במקום אחד וארעא חלחולי מחלחלא לא שייך אלא במעין ובעינן ארבעים סאה במקום אחד והתם מייירי בדבר שכל גופו עולה בפחות דאם לא כן מה ראייה צריך.
ה"ג נטמא תוכו נטמא גבו נטמא גבו לא נטמא תוכו - וכן גרס רש"י ואף על גב דכל כלי שטף נמי דינו כן מכל מקום נקט כרים וכסתות ושקין ומרצופין משום דרבי מאיר פליג בהני דווקא דקתני סיפא רבי מאיר אומר כל שיש לו תובראות יש לו אחרים ותוך ושאיין לו תובראות וכו' תובראות פירושו תפירות שפה לפיהן סביב כעין מכנסים דאז אין מהפכין אותן להשתמש בצד אחר ויש לו דין אחרים ותוך לענין שאם נטמא גבו לא נטמא תוכו כמו שאר כלי שטף.